

Hackból Határ

Apai nagyapám, Hack Ferenc Temesvárott volt kalapos, boltja-műhelye volt. Apám Temesvár mellett, Csáktornyán született 1881-ben onnan ment Poprádfelkára, majd bécsi kitéréssel - Gyomára. Hack volt a családi nevünk, szépen csengő szász-germán név.

- *Úgy tudom, első köteted még Hack Győző név alatt jelent meg.*

- Jól tudod. Ha történetesen nem magyarosítok, igencsak jól jártam volna a Hack családnévvel: kurrens angol név is egyúttal, a londoni telefonkönyvben van jó oldalnyi belőle s el sem tudod képzelni, mekkora előny angol névvel eltűnni az angol társadalomban (NB., nomen est omen: maga a szó, hogy hack Dr. Johnson idején skriblert jelentett).

- *Most is betűznöm kellett a neved a Bevándorlási Hivatalban, jövet.*

- Mert van egy hasonló hangzású angol vezetéknév, a Hayter. Sir William Hayter volt Nagy-Britannia moszkvai nagykövete 1953-tól 1957-ig; nekem is betűznöm kell a nevem, az á betű ékezetét meg lekoptatta az angol élet.

- *Mikor vetted fel a Határt?*

- Hihetetlen, hogy ma már milyen kacifántos idegen neveken jelentkeznek írók, költők a magyar irodalomban. Valamikor ilyen névvel kopogtatni az irodalom ajtaján nálunk elképzelhetetlen volt. Így lett Steingassnerből Tömörkény, Zieglerből Gárdonyi, Herzogból Herczeg, Neumannból Molnár, Martoncsikból Mécs, Grosschmidtől Márai és Makkó Lajosból Tűz Tamás. 1946-ban adtam be magyarosítási kérvényemet: három nevet kellett javasolni, az első a "Medveczky" volt (gyergyószentmiklósi székely nagyanyám után), a második a "Határ" volt (egy bánáti nagynéném után), a harmadikra nem emlékszem. A döntés a Medveczkyt elutasította azzal, hogy az védett név, és ha a lengyel grófi ágától engedélyt szerzek, megújíthatom a kérvényemet. Elgondolhatod, hogy 46-ban nemigen lehetett ilyesminek utánamászni s amúgy is, hamarosan nem volt ajánlatos, hogy valakinek cé—zé-ipszilonos neve legyen. Belenyugodtam a "Határba" és letettem a "Medveczkyról"; pedig székely nagyanyámra még emlékszem: magához emelt a magasba és mindig úgy becézett:

- Egyem! Egyelek meg! Eszemadta!... Egyem! Egyelek meg! Eszemadta!...

Határ Győző: Életút

(a kérdező Kabdebó Lóránt volt)

A SZÓBESZÉD olvasóival nagyon-de-nagyon szeretnék még egyszer találkozni! Állapodjunk meg abban, hogy ha jövőre nem, akkor a 2001-ik esztendőben összefutunk, találkozunk és jól kibeszéljük magunkat – de akkor BIZTOSAN!

Szerető köszöntéssel

Győző bácsi

A program

Határ Győző feleségét június 11-én, vasárnap délben dr. Frankó Károly polgármester, Diószeginé Bíró Ilona festőművész és Hajdú László tanár fogadta. A vendégek délután ellátogattak a városi képtárba és a Kner Múzeumba, majd öt órától a gyomai könyvtárban az irodalomkedvelőkkel találkoztak.

Másnap a vendéglátók az endrődi tájházba és a régészeti kiállításra kalauzolták el a vendégeket, akik kedd reggel utaztak el Gyomaendrődről.

Megjelent: 1995. június - Szó-Beszéd